

St. Leszczyki & T. Ligenski: *Polen: Land, Volk, Wirtschaft in Stichworten.*

Verlag Ferdinand Hirt, Wien cop. 1977. 160 s., 14 fig., 31 tab., 1 kort. 19 cm. DM 18,60.

Bøgerne er, som de øvrige i serien udkomne, gode at hente oplysninger fra. De er begge på det nærmeste udtømmende med hensyn til geografiske stikord, men karakteristisk nok indeholder bogen om Polen tillige en række historiske og kulturelle stikord. På mange områder er det interessant at sammenligne de to lande, som f.eks. ejendomsforholdene i landbruget (80% privat ejet i Polen, 3,3% i DDR). Ved at sammenligne landbruget i de to lande støder man på det mærkelige, at hkg. i Polen benævnes q i DDR dt. Begge bøger indeholder gode naturgeografiske og regionalgeografiske afsnit, men i bogen om DDR er det forbavsende godt lykkedes at komme uden om alt, hvad der har noget med BRD at gøre.

På to områder er de to bøger ret forskellige: Kortmaterialet er både mere omfattende og bedre i bogen om Polen (særlig fortræffeligt til undervisningsbrug er kortbilaget over erhvervsforholdene. Historisk er kortet over landbrugets ejendomsstruktur meget spændende især ved en sammenligning med politiske Europa-kort fra før 1914 og før 1939). Det andet er, at bogen om DDR indeholder grafer, der viser den procentiske sammensætning af industrien i de forskellige distrikter, men desværre er de lidt vanskelige at sammenligne dels på grund af placeringen i bogen, dels på grund af indbyrdes forskel i industrigrupperingen. — I bogen om Polen s. 37 tabel 5, savner man arealangivelser for årene 1921, 31, 39 og 46, men man glæder sig over kortet over de centrale dele af Warszawa, og undrer sig ikke over, at et lignende kort over Berlin må savnes.

S.B. Böcher

C.G. Best & H.J. de Blij: *African Survey.* John Wiley & Sons Ltd. New York 1977. XI, 626 s., talr. fig., fotos og tab., 26 cm. 12,00 Pund.

I forordet gør forfatterne opmærksom på, at bogen skyldes den stigende interesse for Afrika i USA og specielt for de politiske forhold i denne verdensdel. Dette gør sig gældende både i de almene afsnit og de regionale. Med andre ord, hvis man ønsker en Afrika-geografi med politisk orientering, kan bogen anbefales som interessant og velskrevet, men man må

ikke være blind for, at den er skrevet af amerikanere først og fremmest for et amerikansk publikum. Stort set synes bogens forfattere neutrale ved behandlingen af dubiose problemer, men det er ikke altid lige gennemskueligt. F.eks. står der om den sydafrikanske regerings stilling til Namibia, at den finder forholdene psykologisk tilfredsstillende, politisk ønskværdige og strategisk sikre. Dette er vel rigtigt, men forfatterens stilling er ikke klar. Det samme kan siges om forholdet til Namibias diamantzone, hvor adgang er forbudt. Den benyttede og citerede litteratur er næsten helt amerikansk eller engelsk, og i hvert fald skrevet på disse sprog.

Kortfigurene har ikke helt ens signaturer, og nogle af dem er ikke helt gennemredigerede, f.eks. fig. 1, 5 Sydpol hvornår? Fig. 4,1 viser nok, hvad den nye verden har fået fra Afrika, men ikke det omvendte, fig. 16.1 og 20.4.7 har jernbanesignaturer som veje, fig. 24.1 fysisk kort over Østafrika, er dårligt, Rift Valley ses ikke.

Nogle af kapiteloverskrifterne er uforståelige eller urimelige: »Ghana, an african epitome«, »Sierra Leone, progress in poverty«, »Liberia: the price of self-government«, »Angola, the rise of the insurgent state«, »South Africa: the Challenge of separate development«, »Somalia: Irredentation in the 'Horn'«. S.B. Böcher

M. Abdel-Kader Hatem: *Land of the Arabs.*

Longman Group Ltd. London 1977. 323 s., talr. fotos, 25 cm. 15,00 Pund.

De Arabiske Stater er her opfattet som en geografisk region, der bindes sammen af fælles kulturarv, i hvilken kunstvandingsagerbruget er et af de vigtigste elementer. Forfatteren, der har en fremtrædende position i ægyptisk administration, kalder sig professionel informator og har med denne bog ønsket at fortælle Verden, at de arabiske lande er mere end olie og ubeboelige ørkener. Staterne beskrives i hver et kapitel, begyndende med Ægypten (der fylder 1/4 af bogen) og sluttende med Somali. Problemet med Israels placering i regionen er løst ved at beskrive det under Palæstina, og dette afsnit er det eneste, der rører forfatterens politiske engagement.

Hovedvægten ligger på landbruget, dets organisation og produktion, og naturligvis dominerer kunstvandingen fremstillingen. Tilsammen fås en fortrinlig oversigt

over landbrugstyper og kunstvandingsformer — primitive og store projekter. Bogen er fint illustreret med både sort-hvide og farvefotos.

Ruth Helkiær Jensen

Anthony Lemon: *Apartheid. A geography of separation.*

Saxon House, Teakfield Ltd. Farnborough, England 1976. 264 s., 123 illustrationer. 24 cm. 7,95 Pund.

En særdeles interessant bog om befolkningens udvikling i Sydafrika, men noget vanskelig at læse. I 1904 var der 5 mio. mennesker, i 1970 21½ mio., deraf 15 mio. sorte sydafrikanere. 3 3/4 mio. hvide, 2 mio. farvede og godt ½ mio. asiater. I 1974 var den afrikanske del på ca. 18 mio. Det europæiske bidrag var hovedsagelig hollændere og englændere. Man får i denne bog en meget omhyggelig, detaljeret redegørelse for udviklingen i perioden fra 1652 til i dag med en behandling af racemæssige, religiøse og økonomiske forhold i hele det sydafrikanske område. Hvert kapitel slutter med en bibliografi med tyngdepunktet i den helt moderne litteratur, hovedsagelig efter 1970. Talmaterialet er stort, og oplysningerne er ofte meget fyldige. Det er et meget vigtigt værk om en afrikansk region.

Niels Nielsen

A. Kolb: *East Asia.*

China, Japan, Korea, Vietnam. Geography of a Cultural Region. Methuen & Co. Ltd. London 1977. XVI, 591 s., 25 farve-kort, 25 sort-hvide kort, 62 tabeller. 25 cm. 6,00 Pund.

Kolbs enorme arbejde »Ostasien« fra 1963 (anmeldt 1963 i Geografisk Tidsskrift, vol. 62) foreligger nu i engelsk oversættelse og fås fra 1977 i paperback. Der er foretaget en vis ajourføring og en supplerende, men i det hele fremtræder bogen med indhold som i den oprindelige udgave. Det er en fortræffelig ting, at et så vigtigt arbejde i den ret sparsomme, recente geografiske litteratur nu er gjort tilgængeligt for engelsk-læsende og til en så rimelig pris.

Sofus Christiansen

I.M. Powell: *Mirrors of the New World. Images and image-makers in the settlement process. Studies in historical geography.* Wm. Dawson & Sons Ltd. Folkestone 1977. 207 s., 17 fig., 22 cm. 7,00 Pund.

Kulturgeografi undergår i disse år en filosofisk og metodologisk nyvurdering med